

N:o 1.

Ank. till Riksd. Kansli den 24 April 1885, kl. 10 f. m.

Utlåtande, med anledning af väckt förslag om bildande af en fond af tillgängliga statsmedel för beredande af lån, företrädesvis åt mindre jordbrukare.

Till förberedande behandling af Sammansatt Stats- och Banko-Utskott har hänskjutits en inom Andra Kammaren väckt, till Stats-Utskottet remitterad motion (N:o 34), hvori Herr *J. Andersson* i Lysvik på anförda skäl föreslagit, att Riksdagen behagade besluta att af tillgängliga statsmedel bilda en fond till försträckning af lån åt jordbrukare, företrädesvis mindre sådana, på en tid af tio år mot sex procent ränta och med vilkor, att de första fem åren betalades endast ränta, men de senare fem åren så väl ränta å oguldet kapitalbelopp som ock en tiondedel af lånet halfårsvis och mot skyldighet att under de första fem åren med minst en femtedel årligen använda lånesumman till jordförbättring och ladugårdsskötselns uppdrifvande, allt i enlighet med af agronom upprättad plan, samt emot säkerhet af första inteckning i lånetagarens jordbruksfastighet, och att lånebeloppet bestämdes till högst två femtedelar af nämnda fastighets taxeringsvärde; och har motionären slutligen anhållit, att Stats-Utskottet måtte vidtaga nödiga ansedda ändringar i motionens syfte.

Utskottet, som beträffande motiveringen till förslaget hänvisar till motionen, får mot detsamma anmärka, att det synes tvifvelaktigt, om den af motionären väntade fördel för jordbruket af en sådan lånefond, som motionen afser, i verkligheten kan påräknas, om fonden samt lånevilkoren ordnas på sätt nu blifvit föreslaget. — Det hufvud-

sakliga skäl, som skulle påkalla fondens bildande, uppgifves vara den nu rådande svårigheten för jordbrukaren att på drägliga och lämpliga vilkor erhålla lån till sådana odlingsföretag, som afse förbättring af redan odlad jord, men det vill synas, att de vilkor och bestämmelser, som skulle stadgas för lån ur den nya fonden, i synnerhet hvad angår de mindre jordbrukarne, icke skulle kunna medföra några fördelar utan fast hellre betydliga olägenheter. Sex procent ränta å lånebeloppet samt dertill utgifterna för uppgörande och granskning af plan till de åsyftade jordförbättringarne äfvensom för kontroll å arbetena skulle säkerligen medföra en så stor tunga, att det svårigen kan antagas, att icke den jordbrukare, som är i tillfälle att lemna en så beskaffad säkerhet, som motionären föreslår, skulle föredraga lån ur redan befintliga penningeinrättningar framför sådana lån, som skulle kunna erhållas ur den föreslagna fonden, äfven om förmånen af en för några år uppskjuten kapitalafbetalning icke under nu varande förhållanden kan vinnas hos de redan befintliga penningeinrättningar, hvilka omförmålas i motionen och hvilka nu pläga utlemna afbetalningslån på längre tid.

På grund af hvad sålunda anförts, föranlåtes Utskottet hemställa,

att Herr J. Anderssons i Lysvik förevarande motion icke må till någon Riksdagens åtgärd föranleda.

Stockholm den 23 April 1885.

På det Sammansatta Utskottets vägnar:

G. S. ÅKERHIELM.
